

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนกำลังมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะต้องมีการระดมสรรพกำลังทุกอย่างเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา จะอาศัยเพียงบุคคลผู้ใดคนหนึ่งก็ยากที่จะทำได้ ต้องมีภาคีร่วมกันทั้งบ้าน ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานราชการ สถานประกอบการ องค์กรชุมชน เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา โดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 7 - 15) ได้กำหนดบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนไว้ ดังนี้ มาตรา 9(2) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ มาตรา 24 (6) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และมาตรา 11 กล่าวถึง บทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาของบุตรหลานไว้ว่า “บิดา มารดาหรือ ผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหลานซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษา 9 ปี โดยเริ่มเข้าเรียนตั้งแต่อายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก ตลอดจนจัดให้บุตรหรือบุคคลในความดูแลได้รับการศึกษานอกเหนือจากภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว”

การดำเนินการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ตามที่กล่าวมานี้ ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญของการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเฉพาะการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ที่เป็นการดำเนินงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต้องรับภารกิจการวางรากฐานในการพัฒนาผู้เรียนที่เป็นเยาวชนของชาติให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อมที่จะทำประโยชน์ ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของคนในฐานะพลเมืองดี กัมภณช์ จุนโท (2543 : 35 - 40) ได้กล่าวว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันครูคอยเป็นผู้กำกับและเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitators) มากกว่าจะเป็นผู้สอน (Instruction) เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากสิ่งรอบข้าง สภาพแวดล้อมรอบตัว สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การดำเนินงานจัดการศึกษาแบบนี้แตกต่างจากยุคก่อนปี 2542 โดยสิ้นเชิง

องค์กรประกอบที่สำคัญของการดำเนินงานจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน **ณ พงษ์ บุญจิตราคุศลย์** (2543 : 30) ได้กล่าวว่า การเพิ่มบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ตลอดจนการเพิ่มบทบาทของโรงเรียนคือชุมชน การดึงผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนเข้าสู่โรงเรียนให้มี

ส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรในการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินงานจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งการเพิ่มบทบาทของผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนในการรับรู้การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยการคอยกำกับดูแลการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลาน ติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนของบุตรหลานเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 35) มาตรา 58 (2) ได้ระบุการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรให้แก่การศึกษา เพื่อให้ภารกิจการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ

สังคมต้องการเด็กยุคใหม่ที่มีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณสมบัติที่ดีในการเป็นสมาชิกใหม่ของสังคม กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 15) ได้กล่าวว่า ชีวิตในครอบครัว สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และอิทธิพลของผู้ใหญ่จะมีผลต่อเด็กเป็นอย่างมาก เด็กต้องได้รับการชี้แนะแนวทาง ได้รับการประคบประหงมอย่างละเอียดอ่อน และได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนนอกจากจะพูดถึงมาตรฐานกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการ การประเมินผล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว ปัจจัยที่สำคัญคือ ผู้ปกครองนักเรียนต้องร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการผลิตสูง และเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต ผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กช่วยให้เด็กเติบโตขึ้น จำเป็นต้องได้ปรับการปรับแต่งและพัฒนาด้วย

การให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมและมีหน้าที่ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 นั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างความพึงพอใจให้ผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้เกิดความตระหนัก รับผิดชอบร่วมกันและเห็นความสำคัญตามที่ กัมภณฑ์ จุนโท (2543 : 35 - 40) ได้กล่าวว่า ผู้ปกครองนักเรียนต้องมี บทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งในลักษณะการให้ความร่วมมือกันวางแผน ประสานแผนงาน การประเมินและพัฒนางานโครงการที่มีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียน ร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์ต่อผู้เรียน สนับสนุนโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้และปัจจัยที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ภาควิชาจิตวิทยาในผลงานที่เกิดขึ้นร่วมกัน เป็นผู้จัดการเรียนรู้ในส่วนเพิ่มเติม หรือในบางกรณีก็อาจจัดการเรียนรู้ให้แก่เด็กเอง ร่วมเป็นวิทยากรในด้านที่ถนัดและเชี่ยวชาญ ผู้ปกครอง นักเรียนจะเป็นเสมือนครูและเจ้าของสถานศึกษา เจ้าของแผนการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ ผลผลิตของการศึกษาก็คือผู้เรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อโรงเรียน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาทักษะทั้งส่วนตนและส่วนรวม ความร่วมมือช่วยเหลือกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและ โรงเรียนเช่นนี้ เป็นมิติใหม่แห่งการพัฒนาที่โรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต้องร่วมมือกัน

เพราะการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ผู้ปกครองนักเรียนและโรงเรียนจึงต้องร่วมกันดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนและสังคมด้วย

ผู้ปกครองนักเรียนจึงเป็นกำลังสำคัญที่จะร่วมมือกับโรงเรียนช่วยให้การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเกิดผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม โรงเรียนจึงต้องจริงจังในเชิงการจัดการ และเป็นไปตามความต้องการและความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ จะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2541 : 51 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1954. *Motivation and Personality*. P. 80 - 91) ซึ่งมาสโลว์ได้นำความต้องการมาจัดเรียงตามลำดับขั้น จากขั้นต่ำสุดไปสู่สูงสุด ดังนี้ 1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด อันได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ที่พักอาศัย และความต้องการทางเพศ 2. ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการคุ้มครองภัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในหน้าที่การงาน สถานะทางสังคม 3. ความต้องการทางสังคม (Belongingness needs) เป็นความต้องการอยู่ร่วมกัน การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม 4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องทางสังคม (Esteem needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับความมั่นใจในตนเองเกี่ยวกับความรู้ความสามารถรวมทั้งความต้องการที่จะทำให้บุคคลอื่นยกย่องสรรเสริญ 5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self - actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่หากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างคามความนึกคิดหรือความคาดหวังของตน ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งความต้องการออกเป็น 2 พวก คือ ความต้องการระดับต่ำ ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย และความต้องการในระดับสูง ได้แก่ ความต้องการทางสังคม ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องทางสังคม และความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เมื่อได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พึงพอใจแล้ว ความต้องการตอบสนองในระดับสูงจึงเกิดขึ้น สอดคล้องกับข้อสรุปทางเลือกใหม่ของการจัดการศึกษาที่ ประเสริฐ กิติรัตนตระกูล (2530 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การจัดการศึกษาควรจะเริ่มจากความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน และดำเนินการให้เป็นไปตามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน เพราะผู้ปกครองนักเรียนใกล้ชิดกับเด็กย่อมจะรู้ปัญหาของเด็กดีกว่าคนอื่น

แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่เป็นที่ยอมรับและไม่สนองตอบต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งจากผลการวิจัยสภาพความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ฝ่ายมัธยมของประเสริฐ วิเศษกุล (2542 : 30 - 31) พบว่า

ผู้ปกครองนักเรียนเสนอแนะปัญหาที่พบในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนว่า ผู้ปกครองนักเรียนไม่เข้าใจหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้ดูแลนักเรียนด้วยกฎระเบียบที่เคร่งครัด อีกทั้งยังต้องการให้โรงเรียนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์มาบริการนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส ปลายชุ่ม (2540 : 72 - 73) ที่วิจัยเรื่อง ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน ขาดข้อมูลข่าวสารในการติดต่อกับโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน คิดว่าโรงเรียนเป็นโรงเรียนของรัฐซึ่งมีเงินงบประมาณอุดหนุน จึงไม่ใช่หน้าที่ของผู้ปกครองนักเรียนที่จะช่วยเหลือโรงเรียน นอกจากนี้ผู้ปกครองนักเรียนยังขาดความร่วมมือกับโรงเรียน เมื่อโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมเพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน และขอความช่วยเหลือกับผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลนักเรียนในปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนมักอ้างว่าเสียเวลา ไม่มีเวลามาประชุม เพราะต้องประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงครอบครัว

กิติมา ปรีดีดิลก (2529 : 72) ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนส่วนหนึ่งก็คือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา เนื่องจากผู้ปกครองนักเรียนได้รับการศึกษาดำ ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิวัฒนา แก้วสุวรรณ (2532 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครนครคามการรับรู้ของครูและนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนัก ขาดประสบการณ์ทางการศึกษาจะไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเรียนของนักเรียน และผลงานวิจัยของ อภิชัย กุลชา (2536 : 96) ที่ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนมากนัก ไม่ค่อยให้ความร่วมมือต่อโรงเรียน อาจเนื่องมาจากการประกอบอาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจโรงเรียนจึงต้องดำเนินการช่วยเหลือตนเอง รายได้และงบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เท่าเทียมโรงเรียนที่มีมาตรฐานดีเยี่ยม ฉะนั้น ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนน่าจะเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจในการดำเนินงานของโรงเรียน

กรมการปกครอง (2541 : 31) ได้กล่าวว่า กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ระดมสรรพกำลังตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะดำเนินงานจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของกรมการปกครองว่าด้วยการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพและยกระดับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 8 ที่มุ่งให้โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพ

เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นและความพึงพอใจของท้องถิ่น ซึ่งจากผลการวิจัยของวัลภา โล่ห์สุวรรณ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการรับบริการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา เขตการศึกษา 1 พบว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของเด็ก คือ ผู้ปกครองนักเรียนยังมิได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษา ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้การดำเนินการจัดการศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนอย่างแท้จริง ทำให้เรามองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อบุตรหลาน ซึ่งนับว่าเป็นที่น่าวิตกเพราะจะเป็นปัญหาสำคัญต่อการดำเนินงานจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและโรงเรียนต่อไป

จากการที่โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินงานจัดการศึกษาคตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มาตรา 39 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ) ไปสู่หน่วยปฏิบัติโดยตรง ประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 25) โดยเน้นการดำเนินงานจัดการศึกษาตามความพึงพอใจของท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง สามารถกระทำได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และให้ผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ปกครองนักเรียนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและยกระดับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นไปตามความพึงพอใจของท้องถิ่น อันเป็นการตอบสนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด เพราะฉะนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น จึงมีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกันจะมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองแตกต่างกันหรือไม่ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังไม่พบคำตอบที่มีใครศึกษาไว้ชัดเจน ดังนั้นจึงต้องมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยนี้จะสามารถใช้ข้อมูลเป็นแนวทางใน

การพัฒนาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เหมาะสมกับความพึงพอใจของท้องถิ่น และสอดคล้องกับความ พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด อ่างทอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน เกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้โรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองได้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนา องค์ประกอบการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไปให้เป็นที่ พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของ โรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองใน งาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2545 จาก 9 โรงเรียน จำนวน 401 คน โดยคิดจากผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2545 จำนวน 196 คน โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1.1.1 ระดับประถมศึกษา

3.1.1.2 ระดับสูงกว่าประถมศึกษา

3.1.2 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งออกเป็น

3.1.2.1 อาชีพรับจ้าง

3.1.2.2 อาชีพค้าขาย

3.1.2.3 อาชีพอื่น ๆ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านวิชาการ

3.2.2 ด้านบุคคล

3.2.3 ด้านงบประมาณ

3.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบ พอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจของการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลอย่างมีกระบวนการเพื่อบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งมีการกิจของการดำเนินงานโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป จากการได้รับการตอบสนองตามความต้องการของบุคคลทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งสามารถวัด ประเมินได้จากคะแนนที่ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

2. การดำเนินงานของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลอย่างมีกระบวนการเพื่อให้การบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งภารกิจ

การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง (กระทรวงศึกษาธิการ) ไปสู่หน่วยปฏิบัติโดยตรงประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ครอบคลุมการปรับปรุงพัฒนา และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2.2 ด้านบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยจัดให้บุคลากรทุกฝ่ายดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของโรงเรียน

2.3 ด้านงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานการใช้งบประมาณทรัพยากรที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วยงานการเงิน งานการบัญชี และงานพัสดุ

2.4 ด้านบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนให้เกิดความคล่องตัว สามารถดำเนินกิจกรรมไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยงานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ ดูแลความประพฤติและการเล่าเรียนทางบ้านได้ คือ บิดา มารดาหรือผู้อุปการะเลี้ยงดูนักเรียน ซึ่งได้แก่ ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่บิดา มารดาไว้วางใจฝากบุตรธิดาให้พักอาศัยอยู่ด้วย และรวมถึงผู้ที่เลี้ยงดูเด็กกำพร้าที่บิดา มารดาทอดทิ้งหรือเสียชีวิต

4. ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง การศึกษาชั้นสูงสุดที่ผู้ปกครองนักเรียนสำเร็จการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

4.1 ระดับประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา ได้แก่ ป.4, ป.5, ป.6 และป.7

4.2 ระดับสูงกว่าประถมศึกษา หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับที่สูงกว่าประถมศึกษา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาตรีและปริญญาโท

5. อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง กิจการงานที่ผู้ปกครองนักเรียนประกอบขึ้นเพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 3 อาชีพ ดังนี้

5.1 อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง

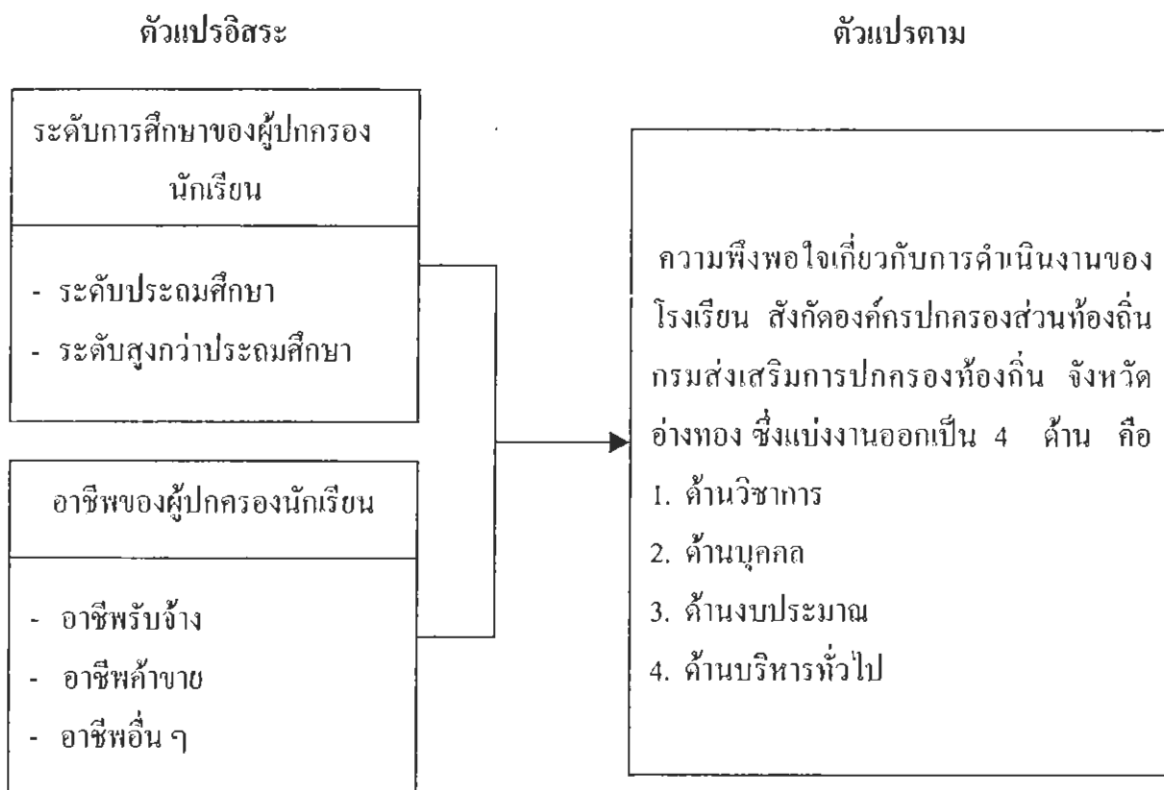
5.2 อาชีพค้าขาย หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพค้าขาย

5.3 อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพรับราชการ แม่บ้าน

เกษตรกรรม พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว ทหาร และทนายความ

6. โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทอง หมายถึง สถานศึกษาของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมี 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนเทศบาลวัดป่าโมกษ์ โรงเรียนเทศบาลวัดพินิจธรรมสาร โรงเรียนเทศบาลวัดโบสถ์วรดิษฐ์ โรงเรียนเทศบาลวัดแจ้ง โรงเรียนเทศบาลวัดอัมพวัน โรงเรียนเทศบาลวัดแสนสุข โรงเรียนเทศบาลวัดคันสน โรงเรียนเทศบาลวัดโล่ห์สุทธาวาส และโรงเรียนเทศบาลวัดชัยมงคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา ตัวแปรอิสระ : ผลการสำรวจระดับการศึกษาและอาชีพของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

(ภาคผนวก ก)

ตัวแปรตาม : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 25)

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองแตกต่างกัน

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองแตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดอ่างทองแตกต่างกัน